

Türkmanî Şeyh Süleyman
619 3076

9

Şeyh Süleyman Türkmanî Zaviyesinin Vakıfları*

Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Anadolu'nun en önemli kültür merkezlerinin daha ziyade Orta Anadolu'da yer aldığı dikkati çekmektedir. Bu kültür merkezleri arasında Konya, Kayseri, Kırşehir ve Sivas gibi şehir veya kasabaları saymak mümkündür. Bu bağlamda cami, medrese, zaviye, bedesten ve kervansaray gibi dönemin dinî, sosyal, eğitim ve ticarî amaçlı binalarının daha çok bu bölgedeki şehir ve kasabalarda inşâ edildiği görülmektedir. Bunun böyle olmasında merkezî idarenin bu bölgede yer almasının ve kültür değerleri bakımından kendini daha çok bu yörelerde hissettirmesinin önemli bir rolü olmalıdır. Bu bağlamda Anadolu'da ahilik teşkilatının kurucusu olarak kabul edilen Ahi Evran, Türk diline *Garib-nâme* adıyla önemli bir eser kazandıran Âşık Paşa ile Mevlana Celaleddin Rumî'nin düşüncesinin temsilcisi olan Şeyh Süleyman Türkmanî Kırşehir'de yaşamış ve şehrin merkezinde adlarına birer zaviye kurulmuştur. Ayrıca bu dönemde Kırşehir'de valilik yapan ve Caca Bey adıyla şöhret bulan Cacaoğlu Nureddin, rasathane özelliğini taşıyan bir medrese yaptırmıştır. Bunun yanında XIII. asrın ortalarından sonra yaşamış olan Ahmed Gülşehri, eserlerini burada kaleme almıştır. Keza Şeyh İsa Mahmud, Kaya Şeyh ve Muhtereme Hatun, bu şehirde yaşamış ve adlarına zaviyeler ile vakıflar tesis edilmiştir. Bunlara ilaveten ileride adına büyük bir tarikat kurulacak olan Hacı Bektaş-ı Velî, Kırşehir'in hemen yakınında, bugün kendi adıyla bilinen Hacıbektaş'a yerleşmiş ve faaliyetlerine burada devam etmiştir.

Anadolu Selçukluları veya Beylikleri döneminde kurulan bu gibi dinî ve sosyal tesisleri, şüphesiz Anadolu'nun yeni sâkinlerine ait kültür ve

* Bu yazı, "Şeyh Süleyman-ı Türkmanî Zaviyesinin Vakıflarına Dair" adı altında XX. Ahilik Bayramı Kongresi Tebliğleri, 1 Eylül 1984 Kırşehir, Ankara 1985, s. 57-63'de yayımlanmıştır.

129-140

İlhan Şahin Tarih İçinde Kırşehir, İstanbul 2011.

İSAM DN
200240

